

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/41

T.C.
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2016/7847
Karar No. 2019/6142
Tarihi: 14.03.2019

- **İŞÇİLERİN 12 SAATLİK İKİ VARDİYA ÇALIŞTIĞININ SABİT OLMASINA KARŞIN İMZALI ÜCRET BORDROLARINDA SEMBOLİK DÜZEYDE FAZLA ÇALIŞMA GÖSTERİLMİŞ OLMASI**
- **SEMBOLİK OLARAK GÖSTERİLEN DÖNEMLER İÇİN FAZLA ÇALIŞMA HESABININ İMZALI ÜCRET BORDROSU OLSA DA HESAPLANMASININ GEREKMESİ**

ÖZETİ Dosya içerisinde bulunan imzalı ücret bordroları incelendiğinde, büyük bir bölümünde aylık 2 saat ile 8 saat arasında, az bir bölümünde 10 saat ile 16 saat arasında fazla çalışma tahakkuku bulunduğu görülmektedir. Tanık beyanlarına göre ise, davacının 12'şer saatlik vardiyalar ile çalıştığı sabit olup; buna göre davacı, haftanın 6 günü günde 12 saat; ayın bir haftasında haftanın 7 günü günde 12 saat çalışarak, işyerinde aylık toplam 75 saat fazla çalışma yapmıştır. 17.11.2009-08.10.2014 tarihleri arasındaki dönem için tanık beyanlarına göre hesaplama yapıldığında taktiri indirim yapılmadan 26.780,97 TL fazla çalışma alacağı çıkmasına rağmen, tahakkuk bulunan aylar dışlandığında aynı dönem için 1.198,20 TL brüt fazla çalışma alacağı hesaplandığı, bordrolar ile ödenen toplam miktarın ise 2.920,48 TL olduğu görülmektedir. Yukarıda açıklanan hususlar dikkate alındığında, imzalı ücret bordrolarındaki tahakkukların aylık bazda cüz'i miktarlar olduğu, işverence imzalı ücret

bordrolarında işçinin fazla çalışma ücreti talep etmesine engel olacak şekilde sembolik fazla çalışma tahakkukları yapıldığı kanısına varılmıştır.

Açıklanan nedenle; davacının iki ay için imzalı ücret bordrosundaki zamlı fazla çalışma tahakkuklarının sembolik olmadığı yönündeki kabulü nazara alınarak, iki ay için imzalı ücret bordrosunda tahakkuk bulunan aylar fazla çalışma hesabından şimdiki gibi dışlanmalıdır. Ancak geriye kalan dönem için bordrolar ile yapılan ödemelerin sembolik olduğu kabul edilerek tanık beyanlarına göre hesaplanan miktardan yapılan ödemeler mahsup edilerek sonuca gidilmelidir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi taraf vekillerince istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, iş akdine emeklilik nedeniyle işçi tarafından son verildiğini öne sürerek kıdem tazminatı ile bir kısım işçilik alacaklarının davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, hükme esas alınan bilirkişi raporu doğrultusunda ve yazılı gerekçe ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Kararı, taraf vekilleri temyiz etmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere göre davalının tüm, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki temyiz itirazlarının reddine,

2-Taraflar arasında davacının fazla çalışma ücretinin ödenip ödenmediği konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

Fazla çalışma yaptığını iddia eden işçi bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Ücret bordrolarına ilişkin kurallar burada da geçerlidir. İşçinin imzasını taşıyan bordro sahteliği ispat edilinceye kadar kesin delil niteliğindedir. Bir başka anlatımla bordronun sahteliği ileri sürülüp kanıtlanmadıkça, imzalı bordroda görünen fazla çalışma alacağının ödendiği varsayılır.

Fazla çalışmanın ispatı konusunda işyeri kayıtları, özellikle işyerine giriş çıkışı gösteren belgeler, işyeri iç yazışmaları delil niteliğindedir. Ancak, fazla çalışmanın yazılı belgelerle kanıtlanamaması durumunda tarafların, tanık beyanları ile sonuca gidilmesi gerekir. Bunun dışında herkesçe bilinen genel bazı vakialar da bu noktada göz önüne alınabilir. İşçinin fiilen yaptığı işin niteliği ve yoğunluğuna göre de fazla çalışma olup olmadığı araştırılmalıdır.

İmzalı ücret bordrolarında fazla çalışma ücreti ödendiği anlaşılıyorsa, işçi tarafından gerçekte daha fazla çalışma yaptığının ileri sürülmesi mümkün değildir. Ancak, işçinin fazla çalışma alacağıın daha fazla olduğu yönündeki ihtirazi kaydının bulunması halinde, bordroda görünenden daha fazla çalışmanın ispatı her türlü delille yapılabilir. Bordroların imzalı ve ihtirazi kayıtsız olması durumunda, işçinin bordroda belirtilenden daha fazla çalışmayı yazılı belge ile kanıtlaması gerekir.

İşçiye bordro imzalatılmadığı halde, fazla çalışma ücreti tahakkuklarını da içeren her ay değişik miktarlarda ücret ödemelerinin banka kanalıyla yapılması durumunda ise işçinin ihtirazi kayıt ileri sürmesi beklenemeyeceğinden, ödenenin üzerinde fazla çalışma yapıldığının her türlü delil ile ispatı mümkündür.

Dairemizin yerleşmiş içtihatlarına göre işverence imzalı ücret bordrolarında işçilerin fazla çalışma ücreti talep etmesine engel olacak şekilde sembolik fazla çalışma tahakkukları yapılırsa bu aylar imzalı olsa bile fazla çalışma hesabından dışlanmaz ancak yapılan fazla çalışma ödemeleri tespit edilen fazla çalışma ücreti alacağından mahsup edilir.

Somut uyuşmazlıkta, Mahkemece, imzalı ücret bordrolarında zamlı tahakkuk bulunan ayların dışlanması gerektiği, bu aylar için sadece bordrolarda tahakkuk ettirilen saate göre ödenen miktarda eksiklik bulunup bulunmadığının tespit edilebileceği kabul edilmiş ve davacının imzalı ücret bordrolarındaki tahakkukların sembolik olduğu itirazı yerinde bulunmamıştır. Ne var ki, varılan sonuç dosya içeriğine, Dairemizin yerleşik içtihatlarına aykırı düşmektedir.

Dosya içerisinde bulunan imzalı ücret bordroları incelendiğinde, büyük bir bölümünde aylık 2 saat ile 8 saat arasında, az bir bölümünde 10 saat ile 16 saat arasında fazla çalışma tahakkuku bulunduğu görülmektedir. Tanık beyanlarına göre ise, davacının 12'şer saatlik vardiyalar ile çalıştığı sabit olup; buna göre davacı, haftanın 6 günü günde 12 saat; ayın bir haftasında haftanın 7 günü günde 12 saat çalışarak, işyerinde aylık toplam 75 saat fazla çalışma yapmıştır. 17.11.2009-08.10.2014 tarihleri arasındaki dönem için tanık beyanlarına göre hesaplama yapıldığında takdiri indirim yapılmadan 26.780,97 TL fazla çalışma alacağı çıkmasına rağmen, tahakkuk bulunan aylar dışlandığında aynı dönem için 1.198,20 TL brüt fazla çalışma alacağı hesaplandığı, bordrolar ile ödenen toplam miktarın ise 2.920,48 TL olduğu görülmektedir.

Yukarıda açıklanan hususlar dikkate alındığında, imzalı ücret bordrolarındaki tahakkukların aylık bazda cüz'i miktarlar olduğu, işverence imzalı ücret bordrolarında işçinin fazla çalışma ücreti talep etmesine engel olacak şekilde sembolik fazla çalışma tahakkukları yapıldığı kanısına varılmıştır.

Açıklanan nedenle; davacının iki ay için imzalı ücret bordrosundaki zamlı fazla çalışma tahakkuklarının sembolik olmadığı yönündeki kabulü nazara alınarak, iki ay için imzalı ücret bordrosunda tahakkuk bulunan aylar fazla çalışma hesabından şimdiki gibi dışlanmalıdır. Ancak geriye kalan dönem için bordrolar ile yapılan ödemelerin sembolik olduğu kabul edilerek tanık beyanlarına göre hesaplanan miktardan yapılan ödemeler mahsup edilerek sonuca gidilmelidir. Mahkemece bu yön gözetilmeden karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgililere iadesine, 14.03.2019 gününde oybirliği ile karar verildi.